

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 25 kwietnia 2013 r.

DOLiS/DEC- 482/13/25946,25956

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013r. poz. 267) oraz art. 12 pkt 2 i art. 22 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002r. Nr 101, poz. 926 ze zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani Z.T. na przetwarzanie danych osobowych przez Spółdzielnię Mieszkaniową N.

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani Z.T., zwanej dalej Skarżącą, na przetwarzanie danych osobowych przez Spółdzielnię Mieszkaniową N., zwaną dalej Spółdzielnią. Skarżąca podniosła, że Spółdzielnia odmówiła jej udostępnienia danych dotyczących spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu położonego w [...]. Skarżąca wniosła o przywrócenie stanu zgodnego z prawem, polegającego na udostępnieniu danych osobowych w zakresie informacji i dokumentów: „1. dotyczących umów przenoszących spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu w latach 1990 do 1993 roku, w szczególności umowy na mocy, której R.G. przeniósł przedmiotowe prawo; 2. na rzecz kogo została przeniesione spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu w wyniku zawarcia umowy, o której mowa w punkcie 1, w szczególności czy była to K.M.; 3. komu obecnie przysługuje przedmiotowe spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu”. Skarżąca wskazała, że postanowieniem z dnia [...] października 2000 r. Sąd Rejonowy K. Wydział I Cywilny (sygn. akt [...]) stwierdził nabycie przez nią spadku w wysokości udziału [...] po jej ojcu R.G. (kopię postanowienia załączono do skargi). Spadkodawca w chwili śmierci pozostawał w związku małżeńskim z K.M., zawartym po raz drugi w 1990 r. Według Skarżącej jej ojciec przeniósł w 1992 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu położonego w [...] na rzecz swojej żony, a zamieszkiwał w tym lokalu do śmierci. Skarżąca podniosła, że dla przeprowadzenia sądowego działu spadku po ojcu potrzebuje informacji o darowiznach dokonanych przez jej ojca na rzecz jego spadkobierców, w tym przypadku na rzecz Pani K.M., która zmarła w 1999 r. Skarżąca podniosła, że pismem z dnia [...] października 2011 r. zwróciła

się do Spółdzielni „celem uzyskania informacji dotyczących przedmiotowego spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu. Spółdzielnia pismem z dnia [...] listopada 2011 r. odmówiła mi udzielenia informacji powołując, iż w związku z uchynieniem art. 29 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (...) nie ma obowiązku udostępniania danych osobowych”. Skarżąca podniosła: „chciałabym wystąpić z wnioskiem o dział spadku po zmarłym ojcu. Jednym z obowiązków spadkobierców w trakcie dokonywania działu spadku jest zaliczenie dokonanych na rzecz darowizn na schedę spadkową (art. 993 kc) (...). Bez odpowiedniego wniosku w tym zakresie sąd nie weźmie pod uwagę darowizn dokonanych na rzecz spadkobierców (...) jako wnioskodawczyni powinnam podać informację o ewentualnej darowiznie na rzecz małżonki dokonanej przez mojego ojca na rok przed jego śmiercią. Jednakże uzyskanie informacji oraz dowodów wskazujących na fakt uczynienia przez mojego ojca darowizny spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu przed śmiercią będzie możliwe tylko w przypadku udostępnienia ich przez spółdzielnię mieszkaniową”. W piśmie z dnia [...] stycznia 2013 r. Skarżąca wskazała, że we wniosku o udostępnienie danych skierowanym do Spółdzielni oraz w skardze do GIODO „omyłkowo wpisane zostało błędne nazwisko. Prostuje, iż poprzednie pisma tyczyły się osoby Pani K.M., żony mojego ojca R.G.”.

W wyjaśnieniach udzielonych Generalnemu Inspektorowi w tej sprawie Prezes Zarządu Spółdzielni podał, że Spółdzielnia „przetwarza dane osobowe, w szczególności dotyczące umowy przeniesienia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu [...] w latach 1991-1993 przez Pana R.G., w zakresie informacji na rzecz kogo zostało przeniesione przedmiotowe prawo, w szczególności, że nie była to K.M. oraz komu obecnie przysługuje przedmiotowe prawo”. Podano, że Spółdzielnia „odmówiła Skarżącej udostępnienia danych powołując się na uchynienie art. 29” ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), zwanej dalej ustawą. Do wyjaśnień załączono kopię wniosku Skarżącej do Spółdzielni z dnia [...] października 2011 r., w którym jako podstawę prawną podała art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy. Załączono także kopię odpowiedzi Spółdzielni z dnia [...] listopada 2012 r., w której Spółdzielnia poinformowała Skarżącą, że nie udostępni jej żądanych danych, „został bowiem uchylony art. 29 ustawy (...) o ochronie danych osobowych (...), który nakładał na administratora danych obowiązek ich udostępniania”. Spółdzielnia wyjaśniła w piśmie do GIODO, że nie udostępniła Skarżącej informacji i dokumentów wnioskowanych pismem z dnia [...] października 2011 r., gdyż „zmuszona byłaby do udostępnienia danych osobowych wnuka Pani K.M. i osoby, która nabyła prawo od w/w w 2003r. przedmiotowe prawo /imię i nazwisko, a także adresy tych osób”. W ocenie zarządu Spółdzielni „udostępnienie tych danych osobowych i dokumentów: kserokopii umowy darowizny przenoszącej udział w przedmiotowym prawie i kserokopii aktu notarialnego przenoszącego przedmiotowe prawo na rzecz osoby trzeciej nie jest niezbędne dla (...) wystąpienie do sądu z wnioskiem o dział spadku, gdyż przedmiotowe spółdzielcze własnościowe prawo nie wchodzi w skład masy spadkowej po panu R.G.”, a takie udostępnienie naruszałoby prawa i wolności wnuka Pani K.M. i nabywcy ww. prawa. W piśmie z dnia [...] stycznia 2013 r. Spółdzielnia wskazała, że „w piśmie Spółdzielni z dnia [...]06.2013 r. na skutek oczywistej omyłki pisarskiej zostało wymienione nazwisko Pani K.M. zamiast K.M.. W swoim piśmie z dnia [...]04.2012r. Spółdzielnia wyjaśniając sprawę wskazywała wielokrotnie na Panią K.M., jako żonę Pana R.G.”.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Przedmiotem postępowania administracyjnego przeprowadzonego w niniejszej sprawie jest odmowa udostępnienia na wniosek Skarżącej przez Prezesa Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej N. danych dotyczących spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu położonego w [...] w zakresie wskazanym w stanie faktycznym decyzji, w szczególności danych osobowych osób uprawnionych do tego lokalu.

Z materiału dowodowego sprawy wynika, że w odpowiedzi na wniosek Skarżącej złożony na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych Spółdzielnia odmówiła jej udostępnienia wnioskowanych danych, powołując się na uchylenie art. 29 tej ustawy, który według Spółdzielni „nakładał na administratora danych obowiązek ich udostępniania”.

Wobec powyższego podnieść należy, że art. 29 ustawy został uchylony na mocy art. 1 pkt 7 ustawy z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie danych osobowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 229, poz. 1497). Ww. art. 29 regulował kwestię udostępniania danych osobowych w celach innych niż włączenie do zbioru. Podkreślenia wymaga, że uchylenie tego przepisu nie jest równoznaczne z brakiem podstawy do udostępniania danych osobowych. Obecnie wnioski o udostępnienie danych osobowych należy rozpatrywać w świetle art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy.

Odnosząc się do tej części wniosku Skarżącej złożonego do GIODO, która dotyczy nakazania Spółdzielni udostępnienia umów przenoszących przedmiotowe spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, podnieść należy, że podstawowym zadaniem ww. organu w myśl art. 12 pkt 1 ustawy jest kontrola zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami ustawy oraz z przepisami innych aktów prawnych, które dotyczą ochrony danych osobowych. Stosownie do art. 18 ust. 1 pkt 2 ustawy w przypadku naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a w szczególności uzupełnienie, uaktualnienie, sprostowanie, udostępnienie lub nieudostępnienie danych osobowych. Na podstawie ww. przepisu GIODO jest upoważniony do wydania decyzji administracyjnej nakazującej udostępnienie jedynie danych osobowych, przy czym wyłącznie w sytuacji stwierdzenia naruszenia przepisów ww. ustawy w procesie przetwarzania tych danych. Podkreślenia wymaga, że żaden przepis ustawy nie uprawnia ww. organu do wydawania nakazów udostępnienia dokumentów. Ww. ustawa nie zawiera również przepisów mogących stanowić podstawę do żądania od administratora danych wydania dokumentów zawierających dane osobowe. Powyższe stanowisko GIODO znalazło potwierdzenie w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 6 września 2005 r. (sygn. akt II SA/Wa 825/05), w którym sąd stwierdził, że: „W ustawie o ochronie danych osobowych brak jest przepisów obligujących administratora do udostępnienia dokumentów zawierających dane osobowe. Ustawodawca posługuje się pojęciem »udostępnienia«, odnosząc je zawsze do danych osobowych, a nie do zawierających je dokumentów”.

Ponadto we wniosku złożonym do Generalnego Inspektora Skarżąca wniosła o nakazanie Spółdzielni udostępnienia jej danych osobowych w zakresie: „na rzecz kogo została przeniesione spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu w wyniku zawarcia umowy”, na mocy której jej ojciec przeniósł ww. prawo, „w szczególności czy była to K.M.” oraz „komu obecnie przysługuje przedmiotowe spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu”. Skarżąca podała, że dąży do pozyskania ww. danych w celu złożenia wniosku o dział spadku po swoim zmarłym ojcu, któremu przysługiwało ww. prawo.

W myśl art. 7 pkt 2 ustawy, ilekroć w ustawie jest mowa o przetwarzaniu danych rozumie się przez to jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, w tym ich udostępnianie. Każda forma przetwarzania danych osobowych powinna znaleźć oparcie w jednej z przesłanek warunkujących legalność tego procesu, enumeratywnie wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy. Wg pkt 5 tego przepisu przetwarzanie danych jest dopuszczalne, gdy jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą. Jak orzekł Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 19 listopada 2011 r. (sygn. akt II SA 2702/00): „Termin »usprawiedliwione cele« jest zwrotem niedookreślonym i stanowi klauzulę generalną w znaczeniu funkcjonalnym. Daje w szczególności pewnego rodzaju luz decyzyjny, dzięki któremu organ stosujący prawo (GIODO), może przy podejmowaniu decyzji kierować się ocenami indywidualnymi konkretnej sytuacji, a także pewnymi zasadami postępowania niesformułowanymi w przepisach prawa”.

Analiza materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie prowadzi do wniosku, że żądanie Skarżącej o udostępnienie ww. danych osobowych należy rozpatrywać w świetle art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy. Skarżąca we wniosku o udostępnienie danych osobowych skierowanym do Spółdzielni określiła zakres żądanych danych i podała cel, dla realizacji którego dane te są jej niezbędne, a mianowicie złożenie wniosku o dział spadku po jej ojcu, któremu przysługiwało spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu położonego w [...]. Ponieważ według informacji posiadanych przez Skarżącą jej ojciec rok przed śmiercią przeniósł to prawo na rzecz swej żony, Skarżąca uznała, że składając wniosek o dział spadku, powinna podać informację o tej darowiznie. Zdaniem Skarżącej jednym z obowiązków spadkobierców w toku dokonywania działu spadku jest zaliczenie dokonanych na ich rzecz darowizn na schedę spadkową.

Z postanowienia Sądu Rejonowego K. Wydział I Cywilny z dnia [...] października 2000 r. (sygn. akt [...]) wynika, że spadek po R.G. na podstawie ustawy nabyli żona K.M. w[...] części oraz czworo dzieci, w tym Z.T., po [...] części każdy.

Zgodnie z art. 1039 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.), jeżeli w razie dziedziczenia ustawowego dział spadku następuje między zstępnymi albo między zstępnymi i małżonkiem, spadkobiercy ci są wzajemnie zobowiązani do zaliczenia na schedę spadkową otrzymanych od spadkodawcy darowizn, chyba że z oświadczenia spadkodawcy lub z okoliczności wynika, że darowizna została dokonana ze zwolnieniem od obowiązku zaliczenia. Spadkodawca może włożyć obowiązek zaliczenia darowizny na schedę spadkową także na spadkobiercę ustawowego niewymienionego w paragrafie poprzedzającym (§ 2). Nie podlegają zaliczeniu na schedę spadkową drobne darowizny zwyczajowo w danych stosunkach przyjęte (§ 3). Z powołanego przepisu wynika jednoznacznie, że obowiązkiem zaliczania są objęci spadkobiercy ustawowi pierwszej grupy, tj. zstępni i małżonek spadkodawcy.

Z wyjaśnień udzielonych Generalnemu Inspektorowi w toku niniejszego postępowania przez Spółdzielnię wynika, że ojciec Skarżącej przed śmiercią wprawdzie przeniósł przysługujące mu spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu położonego w [...], jednak nie na rzecz swojej żony, Pani K.M., jak twierdzi Skarżąca, lecz na rzecz wnuka swojej żony, który następnie w 2003 r. zbył to prawo. Powyższe oznacza, że ww. darowizna nie podlega zaliczeniu do spadku po ojcu Skarżącej, ponieważ została dokonana na rzecz osoby niebędącej jego małżonkiem ani zstępnym.

W związku z powyższym stwierdzić należy, że brak jest po stronie Skarżącej celu, w jakim żąda ona od Spółdzielni udostępnienia wnioskowanych danych osobowych.

Należy również zaznaczyć, że udostępnienie Skarżącej żądanych danych na podstawie jej wniosku prowadziłoby lub mogłoby skutkować naruszeniem praw i wolności osób, których dane dotyczą, a tym samym naruszeniem konstytucyjnego prawa do ochrony prawnej życia prywatnego, czci i dobrego imienia oraz decydowania o swoim życiu osobistym (art. 47 Konstytucji).

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych i art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego stronie niezadowolonej z decyzji przysługuje w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).